

Vuola Aaron

29.3.2022

Ympäristöministeriö

VN/5401/2022

POP-jätteen tunnistusopas

Pyydettynä lausuntona POP-jätteen tunnistusoppaasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleisenä kommenttina metsäteollisuus toteaa, että koska kyseessä on opas, sen ohjeistusta olisi voitu viedä paljon lähemmäs käytäntöä. Lisäksi oppaassa olisi voinut luonnehtia syntyviä jätemääriä, joita tämä opas koskee. Näin saataisiin osviittaa siitä, että kuinka pieniä määriä on järkevää lähteä testaamaan suhteessa siihen, että se käsitellään POP-jätteenä varsinaisesta tiedosta huolimatta.

Yksityiskohtaisemmat kommentit:

Luku 2. POP-yhdisteitä sisältäviä jätteitä koskevat velvoitteet

Taulukko 1 (sivu 5): Tässä kohtaa olisi hyvä olla paljon tarkempi kuvaus POP-yhdisteistä, mukaan lukien CAS-numerot (mitkä on nyt sisällytetty ohjeen liitteeseen 5).

2.6.3 Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma

Tekniset toimet POP-jätteen tunnistamiseksi (sivu 11): Ohjeessa tulisi arvioida, millaisen viiveen POP-jätteen tunnistus jätehuoltoprosessissa aiheuttaa sekä ohjeistaa jollakin tavalla välivarastointia, joka aiheutuu mahdollisesta analyysiviiveestä. Välivarastointi ei saa aiheuttaa ympäristöriskiä, mutta epäselväksi jää, että tuleeko ”epäillyt” jakeet säilyttää kuten vaarallinen jäte (esimerkiksi erillään ja lukitussa tilassa).

Luku 3. Yleisimpiä jätevirtoja, jotka mahdollisesti sisältävät POP-yhdisteitä**3.1 POP-jätteen tunnistaminen rakennusjätteestä;**

- Yleisesti voidaan todeta, että POP-jätteen tunnistaminen rakennusjätteestä tulee vaatimaan resursseja ja aiheuttaa myös kustannuksia
- Tunnistamistavoissa tulee olemaan hajontaa ilman täsmällisempää ohjeistusta.
- Tämä tulee edellyttämään jonkinlaisia asbestikartoitustyyppisiä menetelmiä.

Vuola Aaron

29.3.2022

- Näytteenotto: Opas ei anna ohjetta tai selvennä miten näytteenotto tehdään erityyppisistä jätelajeista tai -matriiseista. Ongelmia tulee erityisesti rakennusjätteiden kohdalla, missä jätematriisi ei ole tasalaatuinen.
- Jätteen tuottajat kaipaavat selkeää ohjeistusta, käytännössä toiminnanharjoittajilla ei ole osaamista eikä resursseja erityisesti ei-tasalaatuisen jätematriisin näytteenoton edustavuuden varmistamiseen (viitattuihin standardeihin tutustuminen ja omaksuminen).
- Näytteenottoa tulisikin näin ollen avata oppaassa tarkemmin

3.2 Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

Yleisesti voidaan todeta, että POP-jätteen tunnistaminen SER-jätteestä on jätteen tuottajan näkökulmasta käytännössä mahdotonta;

- Jätteen tuottajalle SER-jäte on kappaletavarana, jonka analysointi on käytännössä mahdotonta, eikä jätteen tuottajalla ei ole käytössä erottelumenetelmiä.
- Käytännössä kaikki tuotettu SER-jäte on jatkossa oppaassa esitetyn varovaisuusperiaatteen mukaisesti käsitettävä ja käsiteltävä POP-jätteenä
- Tämä tarkoittaa sitä, että siirtoasiakirjoille joudutaan jatkossa kirjaamaan kaikki nykyinen SER-jäte POP-jätteeksi
- Siirtoasiakirjalle joudutaan lisäksi varovaisuusperiaatteen mukaisesti kirjaamaan ko. jätelajelle kaikki oppaassa esitetyt SER-jätteen mahdollisesti sisältämät POP-yhdisteet
- Käytännön haaste POP-jätteen lajittelemiseksi tuotantopaikalla tulee lisäämään POP-jätteen määrää tarpeettomasti
- Vasta jätteen käsittelijällä on mahdollisuus tunnistaa ja erotella SER-jätteestä POP-yhdisteitä mahdollisesti sisältävät osat
- Jatkossa sähköisten siirtoasiakirjojen ja siirtoasiakirjarekisterin myötä on kuitenkin haasteellista tarvittaessa korjata tietoja jälkikäteen.
- Käytännössä SER-jätteestä tehdään nykyisinkin siirtoasiakirjat ja jäte toimitetaan käsiteltäväksi taholle, jolla on valmiudet käsitellä ko. jäte asianmukaisesti.

Yllä olevan perusteella metsäteollisuuden näkemyksen mukaan POP-jätteen tunnistaminen jätteen tuottajan toimesta SER-jätteen osalta ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta, vaan vääristää raportoituja POP-jättemääriä. Jätteen luokittelu varovaisuusperiaatteen mukaan POP-jätteeksi tulee lisäksi johtamaan siihen, että tuottajan ja käsittelijän raportoimat POP-jättemäärät eivät vastaa toisiaan.

Luku 4. Tekniikoita POP-jätteiden tunnistamiseen

Eri analyysimenetelmien esittelyn lisäksi lukuun 4 tulisi lisätä tieto kyseisten analyysipalveluiden saatavuudesta (lista laboratorioista, jotka näitä palveluja tarjoavat), hinnasta ja kapasiteetista Suomessa. Lisäksi tulisi selvittää missä muodossa jäte tulee

Vuola Aaron

29.3.2022

toimittaa analysoitavaksi. On esimerkiksi tiedossa, että kiinteän jätteen murskaus analysoitavaksi ei ole yksinkertaista, eikä onnistu joka paikassa.

Lukuun 4 tulisi myös lisätä taulukko, jossa on lueteltu POP-yhdisteet, mikä analyysimenetelmä soveltuu minkäkin yhdisteen tai tyyppillisen jätejakeen tunnistamiseen sekä laboratorio, joka pystyy analyysipalvelun tarjoamaan. Lisäksi olisi hyödyllistä ilmoittaa analysointiajat, tarvittavat näytemäärät, hinnat ja muut relevantit asiat.

Jollakin tasolla ohjeessa olisi ollut hyvä myös viitoittaa sitä, että kun kyseessä on ns. "vakiojäte", niin millainen testaustiheys katsotaan riittäväksi. Toisaalta taas sitäkin, että jos oppaan mukaan mikään ei viittaa mahdolliseen POP-jätteeseen (kenties aiempi testaus jo osoittanut, että ei), niin voidaanko jättää testaamatta parhaan käsityksen ja aiemman tiedon perusteella.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja